# KUNG SALOMO OCH MOROLF

DIKTER

AV

OSCAR LEVERTIN

STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

STOCKHOLM
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1924

## SAGAN OCH SÅNGAREN.

Fjärran och nära sällsamt förenar
sagan med systerligt spinnande hand.
Libanons cedrar och snöskogens enar
binder hon samman med skimrande band,
suset af palmer och furugrenar,
västerländskt vemod och österländsk brand.
— Själf är jag väster- och österland.

Flykting från hemmet, främling på färden,
kommen från Kanans pilgrimsstrand,
sagan vandrat vida kring världen,
täljts i tälten på öknarnas sand,
hviskats vid sprakande vinterhärden
ända vid yttersta Thules rand.
— Själf är jag morgon- och aftonland.

Soleld, blodseld från Saron i söder,
dröm från heliga vinets jord,
nordisk längtan, som darrar och blöder,
byta i sagan sånger och ord,

tala samman som skilda bröder
mötta till festlag vid samma bord.
— Själf är jag både söder och nord.

Bitter kunskap om själar och lagar,
vägande världen på vishetens vikt,
konungaklokskap från bibelns dagar,
stämningens solspel och stundens bikt,
lifshymn som jublar, dödshymn som klagar,
breda i sagan skiftande skikt.
— Själf är jag både visdom och dikt.

Guldet är smält ur gamla deglar,
skriften själf jag tolkat och tydt.
Urgamla namn och urgamla läglar,
lifvet, vinet med eget jag bytt.
Egna dragen i dikten speglar
silfverspegeln från värld som flytt.
— Själf är jag både förgånget och nytt.

Måttlös är människohjärtats trånad.
Ingen synrand är den för vid.
Sägnen börjat sin gyllene spånad
borterst i myternas morgonfrid,
spinner den hän mot den okända blånad,
tagande bortom vår stjärngräns vid.
— Själf är jag forntid och kommande tid.

---

# FRESTELSEN

## SALOMO OCH MOROLF.

MOROLF.

Kung Salomo, kung Salomo,
du har den svarta starren.
På lifvets träd du blott ser gro
den sträfva, hårda barren.
Du är för vis, det är min tro,
så lyss till Morolf, narren.

Du har för många böcker läst,
för många och för långa.
Din själ har blifvit dryg och däst,
men hjärtats kamrar trånga.
Din myckna lärdom, den har jäst
och kväljer med sin ånga.

Du har för mycken medgång fått
i alla dina tycken
med hundra kvinnor i ditt slott,
till reds för älskogsnycken.
Det varit bättre om du blott
haft åtta, nio stycken.

Blått gammalt blod sin ättelägg
skänkt tungsinthetens sjuka.
Du törstat jämt mot vinets drägg,
som sorgsna hjärtan bruka.
I förtid grått blef så ditt skägg
och dina tankar sjuka.

SALOMO.

Min broder Morolf, fast din lock
var gul, min svart som kolet,
vid samma modersbröst vi dock
ha fått det första målet
och samman lekt i kolt och rock
och mött i striden stålet.

Förklara du, som lika ung
jag vid hvart möte finner,
hvi blef min själ allt mera tung,
ju mer mitt timglas rinner.
Som David sjöng för Saul, så sjung.
I svårmod jag förbrinner.

MOROLF.

Min broders högt berömda vett
det lyster mig att egga.
Att hårda nöten knäcka rätt
lyft högt din visdoms slägga!
En gåta nu på gammalt sätt
jag vill dig förelägga.

En lampa gifs, ej Aladdins
var hälften ens så mäktig,
med skålen som en slipad lins
kristalliskt klar och präktig.
Till veken ingen make finns
af flamma ständigt dräktig.

Ej syns hur oljan på den gjuts,
men du den tänd kan finna
när du som barn i vagnen skjuts
och än den klar se brinna
när gubbens blick för alltid sluts. —
Sök gåtans lösning finna.

SALOMO.

Jag känner lampan af kristall,
som lusten ger och plågan.
I klara skålen stråla skall
den röda sanningslågan
när själfva solen slocknar kall. —
Se där mitt svar på frågan.

MOROLF.

Nej, lifvets lampa är det ju,
som du ser evigt flamma.
Ditt eget blod — så tänker du —
är oljan åt dess flamma.
Men brast ditt öga ock itu,
dess sken blef än detsamma.

Ej hemligheten hitta sök!
Låt okänd lågan glöda:
den lampan rörer, os och rök
i lön får för sin möda.
Grip stunden, som sitt rof en hök. —
Låt bara oljan flöda.

Ty när du grubblat hvitt som snö
ditt hår och mist all trösten,
än gåtan göms i hvarje frö,
som myllas ner om hösten,
än gåtan bär hvart skott i tö,
hvar kvinna under brösten.

Men alltför länge ren jag brytt
med påfvens skägg min hjärna.
I gula östern ren det grytt.
Med gräs och blommor gärna
i jubel hälsa vill på nytt
jag dagens, lifvets stjärna.

Jag gryningsvinden hör mitt namn
i silfverluren tuta.
I öppen, sällhetsdrucken famn
vill morgonen jag sluta.
Mot soln jag som mot åtrådd hamn
vill glädjetårar gjuta.

Min Salomo, som dag och natt
står i det lärda kifvet,
ack, läser än din blick du matt
i allt som blifvit skrifvet,
med sökande du ej får fatt
i sanningen om lifvet.

Blott inifrån en okänd nåd
kan slutna dörrn upplåta.
Hur föga flit och lärdomsråd
och bittra vakor båta,
när endast lyckostundens tråd
till lösning för din gåta.

Den fångsten vinnes ej med not,
den skörden ej med plogen.
Den vinns som frukten till din fot
från kvisten faller mogen,
som plötsligt magisk alrunsrot
du hittar midt i skogen.

En skänk, oväntad, oförtjänt
allt dyrbart är i lifvet.
Med sinnet fritt, med hjärtat rent
gå ut i tidsfördrifvet.
Hvad bittida du sökt och sent
blir som i lek dig gifvet.

Min vise Salomo, farväl!
Mig väntar sommardagen
med okänd gåfva för min själ,
hvar stund ifrån den tagen
är som en mistad ägodel.
Af trastens drill hör slagen!

Mig kalla alla gröna blad,
mig ropar fågelsången.
Jag väntad är, jag vill åstad.
På daggstig än ej gången
jag vinna vill mitt lyckovad
och taga stunden fången.

## SALOMOS MORGONHYMN.

Från pannan ljusa morgonvinden
nu fläktar drömmens tyngd och dvala.
Som lätta kyssar emot kinden
jag känner daggens droppar svala
från vägens hvita vildrossnår.
Mot himlen lärkans strålhymn når.
En regnnatts milda svalka slår
ur morgondäfna mullen.
Men bakom krönet solen står
på gryningsblåa kullen.

Jag ser på gyllne skyars trappa
med draget svärd, som blodadt skiner
med purprad, pärlmorhäktad kappa
och flamrödt pannband af rubiner
nu dagens stridsman, Asraël.
Du morgonrodnans ängel, hell!
Det svarta mörkrets drake fäll.
Gör lätta fot och sinne,
så nyskapt dag jag skådar säll.
Stryk natten ur mitt minne.

Synd tycks mig allt jag vet. En börda
allt hvad jag läst. Jag ville önska
mig barnaögon för att vörda
med jubel alla gräs, som grönska,
och nya namn ge allt jag ser.
Hur gärna susade bland er,
I blad, min själ. Jag stilla ber
fromt kunna dyrka bara —
ej störa, grumla, trampa ner,
men sång i sången vara.

# BRÖDRAVAKAN.

SALOMO.

Morolf, sofver du?

MOROLF.

Nej, jag fantiserar.

SALOMO.

Men du snarkar ju!

MOROLF.

Nej, jag profeterar.
Lyss, det liknar grant,
Salomo, ej sant,
det som själf du diktar.
Höge skaldebror,
jag i sömnen biktar
mer än någon tror.
Af min snarkning lär du
lifvets lof och pris
och i morgon är du
mer än vanligt vis.

SALOMO.

Broder, löftet minns,
natten med mig vaka.

MOROLF.

Ack, min dyre prins,
barnet, som får kaka,
sångarn, som får vin,
lofva, hvad som äskas.
Helst jag som ett svin
sof, men skall ej tredskas.
Låt oss vaka, tala
vers och äfventyr.
Snart skall hanen gala.
Säg blott hvi dig flyr
hvilan, tröstarinnan
med sin glömskas frid.

SALOMO.

Morolf, det är kvinnan,
som i all min tid
har i midnattsvakan
städs mitt hufvud brytt.

MOROLF.

Tycks att mellan lakan
du det undret tydt.
Dina älskarinnor
man ej räkna kan.
Längtar du till kvinnor,
lek med dem, välan!

Men allt grubbel på dem
rök är i det blå.
Man kan ej förstå dem,
intet att förstå
finns bak släta pannan:
narri blott och nyck.
Törstar du, ur kannan
töm din läskedryck.

SALOMO.

Morolf, redan skifta
hår och skägg i grått.
Mina drag nog skrifta
att till öfvermått
jag som salamandern
lifvets eld haft kär,
dock helt upp till randen
än mitt hjärta är
fylldt af kvinnans fägring,
ömhet, ljuflighet,
som i ständig hägring
ser jag hennes fjät.
Hell den yra, fromma,
blodets fröjd och tukt,
alla drömmars blomma,
alla sinnens frukt!

Den i svett och sveda
honom födt och närt

håna och försmäda
brottslingen blott lärt.
Dåren blott vill fläcka
med ett skymford först
källan, som kan släcka
ensam hjärtats törst.
Snöpingen må rata
frö och ax och vif.
Kvinnohat är hata
sitt och alltings lif.

Den vid kvinnans sida
färdas får är säll,
ty hans dar bli blida,
ljuf hans hvilokväll.
Barnets sorg fördelar
hon med sagans röst.
Hon naturn besjälar
för hvar ynglings bröst.
Mödan själf förgyller
soln i hennes skratt.
Med sin smekning fyller
så hon mannens natt
som sitt brunnskar öser
fullt ett vattusprång.
Lifsbegäret löser
hon från sorl till sång.
Mannens hjärta smider
hon vid släktets ked,
så mot tiders tider
gå hans ätteled.

Skott hans lifsträd skjuter.
Hvitnar sist hans lock,
hon med fingret sluter
mildt hans ögonlock.
Hell den starka, ljufva,
hands och hjärtas stöd,
alla dagars drufva,
alla nätters glöd!

MOROLF.

Sannerligen unnan
talet runnit har,
liksom öl ur tunnan
när man tappen drar.
Sång från näktergalar
ju på parning skylls.
Därom munnen talar
hvaraf hjärtat fylls.
Alltså kvinnosången
vittnesbördet bär:
hundraelfte gången
Salomo är kär.

SALOMO.

Morolf, nu som ständigt
älskar jag igen,
blott mer djupt, eländigt,
som man gör det sen
själn af ålderns syra
sina brännsår fått,
när ens dar blir dyra
och ens hufvud grått.

Det som snart skall brista
blir ju sällsamt kärt,
allt man måste mista
dubbelt åtråvärdt.
Sorgset, vildt betagen
man mot frostklar höst
sista sommardagen
så intill sitt bröst
famnar, som om ginge
lifvet själft med den.
Hvita fjärilsvinge,
hos mig stanna än!
När du öfvergifvit
mig, är döden när —
just så har nu blifvit
Sulamith mig kär.

MOROLF.

Alltså, röda bålet
flamme grant mot skyn.
Säg, kan föremålet
ses med vanlig syn?
Du från öst och västan
dina kvinnor fått.
Men har nu till nästan
giljarstråten gått?
Sulamith! Det klingar
kändt. Mig tycks jag sett
blek i fältets ringar
henne sväfva lätt,
fylld af ringdanstaktens
brus och kvällns begär?

SALOMO.

Sulamith, hon traktens
egen dotter är,
är den bästa, yngsta
ibland bygdens mör.
Hennes röst de tyngsta
tankarna förströr,
sorg och sorgens minne.
Källfrisk ungdomsbrunn
sjuttonårigt sinne,
sjuttonårig mun!
Som mot heta kindens
brand en kvalmig dag
smekningen af vindens
lätta andetag
dricker sällt mitt väsen
hennes andedräkt.
Hon är dagg bland gräsen,
hon är morgonväkt!
Morgon, löftestimma
med ditt öfverflöd,
du mot fönstrets imma
åter skiner röd.
Längtans natt är ändad.
Morolf, nu farväl!
Som af purpur bländad
flammar röd min själ.
Nytt är allting vordet,
jordens lif och mitt.
Morgonrodnad, ordet,
för min Sulamith!

## MÅNSKENSNATTEN.

Förtrollad, fjärran hvilar sommarnatten
svept i sin månglans, mystiskt hvit och sval,
som om en pärla, våt af musslans vatten,
omslöte rymden med sitt pärleskal.
Förunderligt! Från öfverfyllda skålar
i natt tycks dofta själfva detta sken,
som hvita kalkars vällukt från dess strålar
i luftens dunkelhet sig löste len.
Dock, nu förstår jag det. Från trädens toppar
gjuts honungsångan utaf nattens vind,
men skimret har till klara silfverdroppar
förvandlat blommorna på blomhöljd lind.
Så doft och sken olösligt smält tillsamman
liksom i lågan på ett offerbord.
Berusad njuter jag den dubbla flamman
från ljusfylld himmel och från fruktsam jord.

Min ungdoms månskensnatt, välkommen åter,
du djupa blå, med din oändlighet,
där själen jublar medan ögat gråter
som mot en alltför gränslös hemlighet.

Det finns ej någon ålderns lag, som säger:
»det är förbi; din blomning du har haft».
Det finns ej någon årens våg, som väger
likt krämarens, en själs, ett hjärtas kraft.
Vårt väsen har sitt eget dunkla öde,
förlusten själf det räknar sig till vinst.
Dess källa okändt, underjordiskt flöde
till brädden fyller, när du tror det minst.
Hvem känner eldens väsen? Har dess låga
väl åldrats sen den första gång den tändt
ett mänskohjärta med sin fröjd och plåga?
Hvar morgondag allt som i dag du känt
kan bjuda öfver. Så ju örnen spänner
allt högre hän mot soln sin vilda flykt,
och större skaparyrsel konstnärn känner,
ju högre han mot skyn sitt torn har byggt.
Hänryckning, det är allt och allt förbyter
till högtid, under, trolleri, musik —
den till min själ med nattens månglans flyter.
En yngling vise Salomo blir lik.
Jag vet: för mig mot skymningen det lider.
Jag allting lärt och lämnat lifvets midt —
världsfamnande och tjugoårig skrider
jag nattens månväg till min Sulamith.

Här gården är, där hennes dufvor bruka
få korn ur hennes solskensbruna hand
med halsarna de silfvergrå och mjuka
mot hennes hals och hennes bröstduks rand.
Nu i sitt dufslag drömma de och blunda
som bina i sin kupas arbetsstad,

och stilla sig för nattens växtkraft runda
frukträdens äpplen, kålens åderblad.
Här strålar månens skimmer säkert klarast.
Här gamla lindar sötman ljufvast strö.
Här skälfver nattens drömlif underbarast
kring bädden för en sjuttonårig mö.
Hussvalan somnat, tyst är burens siska.
Blott sakta sladdrar gårdens gamla brunn,
som man i sömnen än hör halfhögt hviska
en omtänksam trotjänarinnas mun.
Så stilla som sig själf till ro den söfver,
med runda droppar rinner vattnets ström.
Dess kar blir fylldt men flyter icke öfver.
Som i ett sagans kärl all nattens dröm
kan i dess lugna, dunkla djup sig tömma.
Så fast och lugnt som detta brunnens kar
jag önskade att hjärtat kunde gömma
min månnatts dröm i obrottsligt förvar.

Men tyst! Nu klirrar sakta fönsterhaken.
Jag anar lösta kvinnokläders sus.
Det är min Sulamith, som hvit och vaken
nu öppna skall för mig sin famn, sitt hus.
Ack! Än en stund jag ville ensam vänta
i detta sken. Allt är så sällsamt skönt.
Städs, när jag lyckans dörr ser öppen glänta,
jag alltid samma dunkla smärta rönt —
det är väl tidens, undergångens skugga.
O, Sulamith, om du vid fönstret står,
låt nattens dagg och månens glitter dugga
på hvita skuldror och på upplöst hår.

Osynlig silfverklocka hör jag klinga.
Hör du ej ock dess spröda klang? O, lyss!
Böj öfver magiskt silfrad murgrönslinga
ditt anlete mot min och månens kyss.
Säg endast: jag är Sulamith, som kvinna
nyss blifvit har med knopparna i vår,
och du så ljuf mig nu skall åter finna
så oförminskadt ung som uti går.

SULAMITH.

Det tycks dock, Herre, som jag borde heldre
dig svara: jag är ett dygn äldre nu.

SALOMO.

Tyst, älskade, du aldrig får bli äldre,
min varelses, mitt hjärtas ungdom du!
Tyst, tala ej om tid, om dar, som flykta.
Ej mer än månens sken, som i sitt loft
för oss har tändt sin blåa bröllopslykta,
ej mer än dessa lindars honungsdoft
du åldras får. Håll i ditt famntag fången
min lefnad i ett evigt ögonblick,
ty när det brister, då är också gången
den sista salighet mitt hjärta fick.
Säg endast: jag är Sulamith. Det flammar
af glans kring bädden där jag väntar dig.

SULAMITH.

Din Sulamith har månen i sin kammar
och i den hvita natten väntar dig.

## SOMMARLEKEN.

MOROLF.

Vind i rågen ruskar,
reser fältets säd.
Bär på alla buskar,
frukt i alla träd!
Hela röda solen
har du i ditt hår,
tyngd af körsbär kjolen
där du framsträckt står
på det gröna brädet.
Bär på hvarje kvist.
Kåda klar på trädet.
Med sin vackra vrist
ser din fot jag gunga.
Visan ock jag kan,
som jag hör dig sjunga.
Månne det går an?
Den till punkt och pricka
ej din mor dig lärt.
Rodna gärna, flicka,
det är bara kärt.
Lyssna, lilla lammet,
Sulamith, mitt barn.

Grå jag är af dammet
som af mjöl från kvarn.
Strupen torr och snuggan,
kroppen landsvägstrött.
Bredvid dig i skuggan
låt mig hvila sött.
Blytung solen bränner,
gif mig huld och hamn.

### SULAMITH.

Hvem är du, som känner
visan och mitt namn?
Dock det skall du sedan
mig förtälja fritt.
Plats här finns på brädan
bredvid Sulamith.

### MOROLF.

Skönt skall svalkan lisa
vandrarns panna här.
Hur jag kan din visa?
Den af Morolf är.
Och hans visor flyga
ju som maskrosdun.
In i husen smyga
de med luftens fjun.
Svalkande som daggen,
retsamma som smolk,
stickande som taggen
känner dem allt folk.

SULAMITH.

Sant! När soln mig väcker,
den på samma gång
mot min kudde räcker
Morolfs morgonsång.
Jag till öronhängen
jämt hans visor har,
och som murgrönslängen
slingra de sig kvar.

MOROLF.

Spotska flickan tycker
visan kardborrn lik,
som hon harmsen rycker
ur sin kjortelflik.
Ljufva flickan letar
den som blomsterspår,
när vid spegeln flätar
kvällstrött hon sitt hår.
Yra flickan sinnet
ej i sömn kan få,
visan lena skinnet
kittlar som ett strå.

SULAMITH.

Tyst, du får ej blifva
själf som Morolf fräck.
Ensam han får drifva
med oss arma gäck.

Men hur kan han finna
sina visor jämt?
Ty som källor rinna
ju hans sång och skämt.
För en kyss han byter
bort dess rikedom.
Att det aldrig tryter
och hans hand blir tom!

## MOROLF.

Den som tryggt till jorden
sätter all sin tro,
lär sig skaparorden
och hur sånger gro,
läser signaturen
som hvar planta bär.
Sagor han af djuren,
sång af suset lär.
Åker blir hans väsen,
trädgård, äng och skog.
Tankar gro som gräsen,
och för lifvets plog
mogna städs hans skördar.
Aldrig den blir arm,
som af hjärtat vördar
jordens modersbarm.
Prosans bröd af barken
aldrig bryta får
den, som kysser marken
som sin moders hår.

SULAMITH.

Som du Morolf vore
nu du talat har.

MOROLF.

Tänk om själf den store
sångaren jag var,
känd i alla byar,
han som tar i famn
flickor, stjärnor, skyar.
Morolf är mitt namn.

SULAMITH.

Det får du bevisa
efter sångarns sed.
Fort en sommarvisa
för mitt hjärta kväd.

MOROLF.

Färdig strax från lästen
du din visa har.
Minns blott att som prästen
tionde jag tar.
Älskog är det hvete,
som min sång helst skär.
Krok med gyllne bete
sommarvisan är.

(Sjunger.)

Jag ser en ullig liten sky
i sommarmiddagsglansen.
Så hvit är blott din hvita hy,
du barn i solskensdansen.
Det tycks som sväfvade den bort
på blåa himmelsfältet.
Men själf nog löser innan kort
från danserskan jag bältet.

Jag skimra ser från stam till stam
i sommarmiddagstimman
ett pärlgrått nät, af fina damm
är väfd den ljusa strimman.
Där gungar främst ett gyllne grand
högt öfver blomstervidjan.
I bojor rymmerskan och band
jag fjättrar snart kring midjan.

Hur sol och skugga hafva brådt
att skifta öfver grönskan!
Det är som drogs det ständigt lott
om hjärtans hopp och önskan.
Ett evigt spel, en evig strid
härute och härinne —
ett öppet famntags sommarfrid
blott hvila ger ett sinne.

SULAMITH.

Det är mig en gåta
hvi du så mig rör.
Jag vill endast gråta
när jag visan hör.
Du i handen strecken,
Morolf, tolka vet,
fågelspråk och tecken,
hjärtans hemlighet.

MOROLF.

Flicka, du förgäter
hvad som skrifvet står.
Den, som körsbär äter
med de store, får
kärnorna mot kinden.
Lika leka bäst.
Led nu ej till grinden
strax din djärfva gäst.
Men jag vet det hela
och hvad dig förtär.
Barn, med Morolf dela
dina söta bär.
Vi ha samma ljusa
hår och ögon blå,
samma sinnen susa
lätta hos oss två.
Vi ha samma klara,
öppna anletsdrag.
Blodet måste vara

ock af samma slag,
lyckligt, lekfullt, trofast.
Hjärtan hemma här,
själ i solen bofast
trots allt lifsbesvär.

Han är helt en annan:
natt och tyngd och brand.
Mörker bär på pannan,
eld han i sin hand.
Allting han föröder
med sin heta törst,
men han själf förblöder
för sin trängtan först,
dunklets son, som suger
ljus som kyss af vif,
men som själf ej duger
för ett solskenslif.
Så hans svårmods cittra
blott din ungdom är,
bägarn för hans bittra
hjärtas lifsbegär.
Evig åtrås plåga
hän mot döden för.
Lif är ej en låga,
som sig själf förgör.
Lif är fruktsam värma,
jordens arfvelott,
lif är strida, svärma,
smeka, skjuta skott.

Men nu skall jag tystna.
Morolf har sagt sitt.
Nu till sommarn lyssna,
ljufva Sulamith!
Ord är bara gyckel.
Blott naturn är sann.
Se Maria-Nyckel-
piga på din hand!
Se de yra dansar
fjärilarna slå,
hur kring kjolens fransar
tusen blommor stå.
Stjärnor, hjärtan, solar
har du kring din sko.
Middagsvinden gnolar
svagt sig själf till ro.
Lägg på mun ditt finger,
höra kan ditt sinn,
hur blåklockan ringer
solskenshvilan in.
Ljusa sommarväsen
äro också vi,
syrsor, som bland gräsen
sorglöst sälla bli!

## SALOMOS SJÄLFRANNSAKNING.

Hon borta är, min ungdomsdröm är borta!
Och som en döds jag nämner hennes namn.
Ett månhvarfs nätter, trolskt overkligt korta,
och sen lik rök den flyktat ur min famn.
Så sällsamt tyst allt blifvit för mitt öra
som i ett skumt, för sömnen slutet rum.
Jag går bland träden, men kan intet höra.
Är suset dödt? Har vinden blifvit stum?
Och dessa tusen ljud, som jubla, bäfva
från luft och mark, från varelser och blad,
som äro lifvets andetag och väfva
till tidens lifsväf ögonblickens rad,
i dag förseglat har en döfhets dvala
allt dagens sorl och brusande mot skyn.
Det är så tyst, att knappast jag törs tala,
men allt på samma gång dock för min syn
så klart och tunt, så genomskinligt soligt.
Jag genom rymden ock mitt hjärta ser
som genom glas. Föraktligt och förtroligt,
hvardagligt lågt mitt lidande sig ter.

Ej något yttre händt. Ej någon annan
mig mer kan vålla glädje eller kval.

Mitt ödes spel sker bak den egna pannan.
Allt annat endast skugga är och skal.
Jag diktade en dikt af all min längtan
till det som dött, men en gång varit mitt,
af hjärtats vårdröm, sinnets ungdomsträngtan,
den vackra drömmen hette Sulamith.
Det var min dårskap, att jag greps af leken,
i skenet verklighetens värme fann.
Jag glömde bort, att själf jag tände veken
och att min egen olja endast brann.
Förlåtlig dårskap hos en konstnär, dårad
som barnet af sin bild och sitt begär,
men ej hos den, som har fått pannan fårad
af bitter vetskap om hvad lifvet är.
Det var min frestelse att vilja glömma
allt hvad jag lefvat, pröfvat, känt och lärt,
allt som mig gjort till den jag är, och drömma
att än ett ungdomslif var mig beskärdt.
Jag ville part i vilda vimlet vara
med bröstet fullt af fröjd, af gråt och brott
och icke alltid vise domarn bara
med vågen i sin hand på ondt och godt.

Dock ej mitt lif var planlös, blind förvirring.
En lönnlig lag har rådt i slumpens spel,
och tankens segrar, sinnenas förvirring
haft i min daning samma djupa del.
Så elden, askan, god och bitter vinning,
allt åren låtit vissna, låtit gro,
det gråa hårstråt, skrynklan vid min tinning,
och såren, ärren, allt är Salomo.

Allt stolt jag som min spira borde bära,
men ville glömma i min svaghetsstund
de genomlefda årens makt och ära
för ungdomskyssen från en tanklös mund.

Dock starkare än viljan var mitt väsen.
Förklädt förrådde det sin hemlighet.
Som med sin anda samum bränner gräsen,
min sorgsna andes glödande signet
blott brände Sulamith. Hon från min sida
smög med en lekkamrat på barnens vis,
och åter ensam i min solskensvida
och kalla enslighet jag sitter vis.
Jag åter blir betraktaren, som skådar
med kyligt leende på världens gång,
som vändt i handen alla spelets trådar
och känner texten till dess dockors sång.
Som i sin säng hjulslamret man från kärran
hör sorla först, i natten sen förgå,
allt mer blott som ett mörkrets brus ur fjärran
nu lifvets röster mot mitt öra slå.

## AFSKEDET TILL SULAMITH.

Farväl, mitt barn! Du valde fritt.
Det var min stolthet och min önskan.
Min vinter trånade mot grönskan,
men ville dock kring gråsprängdt hår
fritt kransen virad få af vår.
Det var en dröm, jag det förstår.
Mörk bildskrift var för dig allt mitt.
Farväl! Lef väl, min Sulamith!

Sten var för dig det bröd jag bjöd.
Mitt vin för starkt. Mitt hjärtas gåfva
mer skräck än lycka kunde lofva,
en guldskrud, som var dig för tung.
Kung är i kärlek också kung.
Du var en gryning ljus och ung,
jag brännhet, stråltrött middagsglöd.
Nu är min ungdom dömd och död.

Du var allt det, som ej har namn,
men själn med solens sällhet fyller,

som stoft och grand och damm förgyller.
Död blir all skrift och grå hvar bok.
Den vise nämner själf sig tok
och finner endast svärmarn klok,
som tjusad lämnar hem och hamn
och sträcker skyarna sin famn.

Du var allt det, som handen vek
och blodet flamlikt fritt kan göra.
Med fågelns lätthet vill man röra
vid allt. Synd klagan tycks och knot.
Man aktar krypet vid sin fot
och kysser gren man snuddar mot.
Kärt budskap första skuggan bär
till drömmens blundande begär.

Ännu en gång, en sista gång
jag trånade mot ungdomsbrunnen:
att, blek med leende kring munnen
och skenet från en fjärran fest
på pannan, gå som främmad gäst,
en hemligt invigd offerpräst,
som väl bland hopen har sin gång,
men hjärtat fylldt af templets sång.

Det är förbi. I tusens midt
jag står allen med mina stjärnor.

Och frostig kunskap, köpta tärnor
bli nu mitt lifs, min ålders del.
Slut blomsterlek, slut fjärilspel!
Som diamanten blif, min själ,
som allt skär sönder med sitt snitt!
Farväl! Lef väl, min Sulamith!

## SALOMO OM SIN OCH MOROLFS SÅNG.

Att folket älskar Morolfs sånger,
men finner främmande och tunga
och föga glada Salomos —
jag väl förstår. Jag många gånger
själf drömt få som min broder sjunga.
Hans sång är lik ett fågelbos.
Hans dikt är bröd och vin för allas minnen,
min blott för visa och för sorgsna sinnen.

Nej, mer än jag, o broder, ingen
din visa älskar och dess ljusa,
dess snabba flykt mot sommarskyn.
Ty bubblan, glittret, hvita vingen,
allt som kan sväfva och kan susa,
som smeker själ och fröjdar syn,
allt ungt och lätt jag håller hemligt kärt,
fast att det tolka ej blef mig beskärdt.

I ångesttankar och i smärta
bar i sitt lif mig nog min moder,

grät åt sin kved i kvällen tyst.
I vaggan natten ren mitt hjärta
tungt vaggat har på dunkla floder
och mörkret mina läppar kysst.
Jag sorgevidets saknadstunga sus
hvar skymning sorla hört ikring mitt hus.

Så sken från världar, som gå under,
förbrunna festers fackelräcka,
dödsurnors frid och stjärnskotts ljus,
skilsmässans bleka högtidsstunder
min diktnings genklang endast väcka.
Afresans dunkla afskedsrus
i gåtfull fröjd mitt hjärta redan känt.
Jag kvällstor blick mot västerhimlen vändt.

Djupt i mitt väsen flammar bålet
af lifvet tändt och närdt af lifvet,
där själ och sinnen brinna ner.
En gnista frälst ur svarta kolet
är blott min sång, och det är gifvet
att brandens spår du på den ser.
Jag dikt nämnt lek. Det är en lek med eld.
Med hjärtats frid betalas diktens gäld.

Sjung, broder Morolf, du den äkta,
den rätta sångarn är, som jorden

skänkt all sin egen rikedom
af skaparkrafter, aldrig släckta,
som ställer städs på tomma borden
nymognad frukt, nyplockad blom.
Din sång är bröd och vin för allas minnen,
min blott för visa och för sorgsna sinnen.

---

## SALOMOS OCH MOROLFS SISTA MÖTE.

MOROLF.

Vill räfst du hålla för din kvinna?
Du har mig kallat, Salomo!
Dock ej jag kan mig skyldig finna;
din rättegång jag tar med ro.
Du har i vida kungaparken
för furstlig jakt ditt villebråd,
men på den fria, öppna marken
allt hemhör under Morolfs nåd.
Till brottet säger så jag: nego,
rättvisans grundval, som du vet.
Tjufskytten på en annans ägo,
det var hans höga majestät!
Ty våra riken äro skilda.
Du har din trolska rosengård,
men alla djur och växter vilda
stå under Morolfs makt och vård.
Jag känner dem och de mig känna.
Allt vildt i skog och fält är mitt.
Jag ej behöfde giller spänna,
fritt följde mig din Sulamith.

SALOMO.

Så många ord, onödigt fällda.
Din domare jag aldrig var.
Du intet har till mig att gälda.
Du om en kvinna talat har.
Om henne intet vill jag veta.
Jag henne knappast längre minns.
Snart hennes bild skall tanken leta
som något tappadt, som ej finns.
Ty oaflåtligt, rastlöst strömmar
igenom lifvet glömskans flod.
Den allt för med sig: dagar, drömmar,
anleten, skratt och hjärteblod.
Allt i sin hvirfvel höljer floden.
Jag ser blott någon stilla kväll
ur djupet glindra än klenoden,
som en gång gjorde själen säll.
Bland många andra mista smycken
begrafven så är Sulamith.
Med Morolf i helt andra stycken
i dag jag ville tala fritt.
Jag ville stilla med dig språka,
som med sin bästa vän man gör,
när man ej mer skall honom råka
och redan afskedsklockan hör.

Nu, broder, skiljas våra vägar.
Jag vill dig säga mitt farväl.
Du ordet känner som jag plägar
till rättesnöre för min själ:

allt har sin tid. För mig de tider
ren flytt, då man går hand i hand,
och hjärtat sig i jubel smider
städs nya länkar, nya band.
Ett band är moder, band är syster,
band älskad kvinna, son och vän —
ack, ljufva band för den det lyster,
att ha sin fröjd bland mänskor än,
men tunga band, när skimret mister
det hem, där man har bott och byggt,
och ensamkänslan vingen rister
mot tyst och fjärran frihetsflykt.
En dröm om ensam frid och tystnad
har i mitt inre börjat gro.
All jordens ömhet, världens lystnad
vill sakta glömma Salomo.
Mitt hjärta brunnit alltför mycket.
Dess kärlek bundit allt för tungt.
Det längtar kasta af sig trycket,
att blifva ensamt och bli lugnt.
Du älskadt band var också, broder.
Jag bjuder därför dig farväl.

MOROLF.

Som skicklig lots du styrt ditt roder.
Men jag din mening fattar väl.
Dold harmen dock i talet glöder.
Du Morolf lysa vill i bann?
En kvinna ej är värd två bröder,
två vänner skilja från hvarann.
Jag höll dig kär med dina griller,

din mörka blick, din visdoms skrift,
och bjöd mitt skämt på beska piller;
dock i dem aldrig jag göt gift.

SALOMO.

Ack, Morolf, du till hår och sinne
är ljus som ungdoms ljusa vår.
Allt det, som natten sluter inne
af hemligt kval och kärlekssår,
ditt lätta sinne aldrig kände.
Den mörke Kain det begrep,
när tungt mot marken röken vände
och från hans eldstads offer vek,
men rakt mot höjden röda lågan
steg från det kid, som Abel skar
med slaktarknifven, kall för plågan.
»Hvi är jag mindre kär vår far?»
han snyftade, mot himlen förde
en from, men icke blodad hand.
Den eld, som ej hans offer rörde,
i stället stack hans själ i brand.

Du är den ljusa, yngre brodern,
all kärlek af sig själf är din.
Dig utan vånda födde modern,
du Abel är och Benjamin.
Du sången äger i din stämma,
den växer, blommar utan vård.
I vida världen är du hemma

som var den hel din arfvegård.
Dig djur och kvinnor älska, följa,
ej något hjärta står emot
ditt hjärtas rika värmebölja
och solskensspåren af din fot.
Om den, för hvilken allt var möda
och kamp med världen och sitt jag,
känt i sitt inre dunkelt glöda
så Kains låga någon dag,
tillgif mig det. Jag öfvervunnit
med bitter strid all nattens hat,
och kärlek har till sist blott brunnit
för dig, min ungdoms lekkamrat!

Dock, våra vägar äro skilda.
Drag ut och dina riken vinn!
I lek du bygga kan och bilda,
i lek blir också jorden din.
Ty lek är lösingsord för lifvet.
I blodets svall och plantans saft
allt spel är af dess gnista drifvet.
Lek är all dikts och danings kraft.
Men dig var striden lek med faran,
dig kamp var lust för själ och arm,
en jägarlek med piln och snaran
blef kärleksfebern i din barm.
Du spindeln är, som jämt kan spinna
med fröjd sitt nätverk i det blå,
och aldrig tröttnar du att tvinna
din dröms, ditt väsens silfverträ.

Men närmre mörkret än min yngre
och ljusa broder blef jag född.
Hos mig är allting äldre, tyngre
och mörkrets lidelse vardt lödd
på nattens ässja vid mitt hjärta.
Om natt och flamma, glöd och kol
mitt hårs och mina ögons svärta
än bärer dunkelt vittnesmål.
Djupt i min ande ökenbrandens
förstörelse än tärer het.
Min visdom, den är österlandens
af tungsint eld och bitterhet,
uråldrig visdom, liksom skuren
ur släktets eget kött och kved,
till ständigt nya släkten buren
af kvinnans ägg och mannens säd.
Den spirat i ett ej förgätet,
men evigt mistadt paradis.
Vredt hvina buden än med lätet
hos tuktens hvassa törneris.
Och svett och synd och möda orden
som släktarf på vår skuldra lagt.
Förbannelse de öfver jorden
och jordens bröd och lust ha sagt.
Blodsoffret bringar blott försoning.
Allt ljuft är märkt till offerlamm,
ett fridlöst härbärge vår boning
på väg, som för mot döden fram.
Så skaparmaktens eget finger
den tunga läran om vår värld
i morgonrodnan skref. Den stinger
än genom hjärtat som ett svärd.

Men du den minns, min yngre broder,
blott som en vaggsång, som du hört
en dyster afton af din moder.
Din lifslust har den aldrig stört.
Du lycklige, i hvilkens händer
ej blomman vissnar, doften dör,
tag i besittning dina länder,
allt, som till sång och lifsfröjd hör.
Mig döfva mörkrets strida vatten.
Min visdom flammar och förtär.
Jag sitta vill allen hos natten,
hvars smärtas förstfödde jag är.

# SALOMOS ENSAMHET

## SALOMOS MÅNHYMN.

Månehorn, i rymden åter
lyser du den svarta natten,
tvingar sorgsna sångaren till rim,
låter
alla djupa brunnars vatten
fyllas af ditt silfverstim.
Dunklet dränks i bröllopsglitter.
Liksom lockad fågel spritter
hjärtat mellan fröjd och ve.
Lustträdgårdens sfinxer le.

Blodgång, böljegång du vållar.
Kvinnosköt och haf du häfver,
sårar slumrarn med ditt hvita sting,
trollar
svårmodsgift i mannens lefver.
Dåren dansar i din strimma kring.
Ormen i ditt gnistregn njuter.
Hunden, mänskoväktarn, tjuter.
Ängsladt heta händer be.
Lustträdgårdens sfinxer le.

Håren grånat kring min panna.
Jag naturens snara spårat,
hennes svek af stum omättlighet.
Stanna,
måne, hjärtan nog har dårat
skenets isadt kalla majestät.
Häf ej hafvets, blodets floder.
Kvinnan låt ej mer bli moder.
Jag är trött att evigt se
lustträdgårdens sfinxer le.

Sista månnatts vällustdvala,
sjunk, så dag ej mera stundar!
Isa kvinnans bröst mot älskarns mun.
Kala
kärlekstempel lägg och lundar.
Sista droppen drick ur lifvets brunn.
Kring de tomma marmorkaren
månskensbleka slumre paren
för att aldrig mera se
lustträdgårdens sfinxer le.

---

## SALOMOS AMMAS VÄFVISA.

Ingenting nytt under solen,
hur du yfves och tror.
Samma väfnad i stolen
spände min mormors mor.
Välj hvad ränning och rutning som helst,
mönstret är tusende år.
Allting är gammalt. Gammal är äldst.
Evigt skytteln går och går.

Ingenting nytt under solen.
Minns det, storögda barn.
Gyllene lefnadsspolen
ständigt för samma garn.
Släkt är lik släkt som ärt lik ärt,
skördar ej hvad den sår.
Ormen biter sig själf i sin stjärt.
Evigt skytteln går och går.

Ingenting nytt under solen.
Alltid blott samma dans.
Älskog trakterar fiolen,
kväder om krona och krans.

Drömmen dårar i koja och torn,
aflar, vissnar, förgår.
Himmel och helvete, hustru och horn.
Evigt skytteln går och går.

Ingenting nytt under solen.
Minns det, pilt i min vård!
Världen ej växer ur skolen.
Nöten är tanden för hård.
Tanken rullar som hjulet ikring,
yr af den cirkel den slår,
stupar till sist i sin egen ring.
Evigt skytteln går och går.

Ingenting nytt under solen.
Lusta, hunger och död
väfva från polen till polen
väfven af svek och nöd.
Blir du ej färdig, min hvita dräkt?
Svepningshvitt är mitt hår.
Somna vid väfven skall släkt efter släkt.
Evigt skytteln går och går.

## SALOMOS AFTON.

Hur febertyngd och het den var,
den kvafva långa dagen
med ångesten, som slet och skar,
i dofva hjärteslagen,
hur tankarna än glödt och bränt,
tills själen stod i låga —
nu hviskar jag: det vare händt,
och minns ej mer min plåga.

Ty svala skuggan kom och skön
förunderligt blef kvällen.
Som främlingen på sagoön
jag ser mot kända ställen,
förtjust, som aldrig dagg så klar
föll öfver sommargrönskan,
och blomdoft aldrig så skänkt svar
åt hvar mitt hjärtas önskan.

Ty kvällens stillhet är en sång,
som hviskar: du är korad!

Hur vid blir blick, nyss skum och trång,
din själ hur sällt bedårad,
när luftens klarhet löftet är,
hvarom i lönn din längtan
har stilla bedt: då natt är när
med ro för all ens trängtan.

## SALOMOS VAGGVISA.

Kvällsklart, som med silfverklockor,
klingar söfda springbrunns vatten.
Tyst är dufvoflocken.
Dina gulddräktsklädda dockor,
sömniga i sommarnatten,
sluta ögonlocken.
Furste af Jerusalem,
sof och du får höra sjungen
visan om den gamle kungen,
visan om Methusalem.

Han af alla gamla allra
äldst var också ung i tiden,
pilt i guldvagn dragen.
Bjällrorna uti hans skallra
sjöngo med de gyllne smiden
städs om nästa dagen —
nästa dag du föres hem
till det underfulla slottet.
Se i natten stjärneskottet:
där din väg, Methusalem.

Natten gick men drömmen dröjde.
Barnet yngling blef med blodet
rödt och hett som elden.
Svärd han stolt mot himlen höjde,
lager fick kring ungdomsmodet,
vapen vann och välden,
njöt med alla sinnen fem.
Men som springarn styrd af tömmen,
hjärtat drefs af stjärnedrömmen —
nästa dag, Methusalem!

Ärfde härskardiademet.
Spiran tusen folk höll samman
mellan öst och väster.
Städs dock under kungabrämet
brann den drömda stjärneflamman.
Spåmän, trollmän, präster
guld han gaf och sporde dem.
Kung, blef svaret, skeft du frågar.
Stjärnan i din krona lågar.
Tyst log då Methusalem.

Sen han åldrades på tronen,
sina vederdelomänner
slog och styrde riket,
hörde väl den gamla tonen,
men han teg för vif och vänner.
Nu var hoppet sviket,
men ej bruten son af Sem
talade mot sken och villor.

Smycken, blod och fagra frillor
fröjdade Methusalem.

Men när sagor, visdom, kvinnor
åldrat hjärtat, grånat håren,
åter om sin stjärna
siare han och prästinnor
sporde som i unga åren.
»Svag är gubbens hjärna,»
hviskade Jerusalem.
Vallmosofdryck fick han dricka.
Bädden sjuttonårig flicka
värmde för Methusalem.

Väntad kom ej hvita döden.
Barn på nytt han blef till slutet,
som i skägget gråter.
Men i askan efter glöden
som ett sus, en suck af brutet
hopp ljöd frågan åter:
för mig stjärnan aldrig hem?
Än för den af gamla allra
äldst sjöng sprucken bjällerskallra:
nästa dag, Methusalem.

## SALOMO OCH DROTTNINGEN AF SABA.

SALOMO.

Sommarmiddagssolen bränner.
Tidens ström jag slumra känner.
Låt oss då som tvenne vänner,
hvilka delat ljuft och ledt
och, sen lif och död de mätt,
ha hvarandra återsett,
språka, drottning utaf Saba.
Tydt vi ha hvarandras gåta.
Sötman, beskan i att gråta
smakat, glömma och förlåta
hunnit, säg kusin af Saba?

DROTTNINGEN AF SABA.

Källans svarta kyla kinden
svalkar, som dess flöde hinden.
Gyllne blommorna med vinden
dråsa tungt från dunkla trän.
Minnena så sväfva hän.
Städs nytt garn för lifvets ten.
Men ej glömskans gräs kan gro

öfver eld, som har fått brinna.
Aldrig kunna man och kvinna,
älskare och älskarinna
vara vänner, Salomo!

Blott i bröllopsfamnen sluten,
för den yrande minuten
öfvervunnen, säll och bruten
varder kvinnan mannens vän.
Men i agg och ånger sen
stänger hjärtat hon igen,
kalken lik, som skänkt sin honung.
Den, som hennes själs förställning
bröt, får hat till vedergällning.
Älskogsdryckens bottenfällning
tårfylld, giftfylld är, o konung.

SALOMO.

I det blå safirblå slända
skimrar som en silkesända.
Rymden med sitt sken vill blända
blicken och min själ. Blott lust
söt som mognad dadels must
minns i dag jag från vår dust.
Ner i svarta ögons haf
steg jag för att pärlor fiska.
Liksom böljor lemmar friska
smekte, storm jag kände piska
i den mörkrets kyss du gaf.

Bryn din pil, så hvass den stinger.
Som en tråd ikring mitt finger
dock jag ägt dig. Blodet ringer
högt därom i denna stund.
Blef du sen förseglad brunn,
en gång dock jag vid din mun
drack ditt väsens själ, väninna.
Jag din gåtas ord besitter,
ej förgäfves är jag vitter.
Sanningen i midten sitter.
Själf du vet det, som är kvinna.

DROTTNINGEN AF SABA.

På det långa fagra talet
kännes mannen. Har han valet,
väljer städs han: ordet, skalet.
Fjädern han i hatten bär
honom mer än fågeln är,
dikten mer än saken kär.
Kvinnan vill han saga tro.
Män, som evigt dikta, veten:
hon är kroppen, verkligheten,
sanningen och bitterheten.
Jag dig älskat, Salomo!

SALOMO.

Ack, om könen kan man tvista
till dess själ och hjärta brista.
Gärna ger jag dig det sista
ordet. Säg blott om du kan

två, som bättre för hvarann
passa hop än hon och han,
trots allt krig och kärleksbrottning,
passa fast som spännets knäppen,
ljuft som bägaren och läppen.
Klockan får sin sång af kläppen,
mannen utaf kvinnan, drottning.

Djupa sommarmiddagsdvala!
Låt oss skämta, till dess svala
kvällens blåa skuggor dala,
låta gåtorna ibland
gå som bollar hand ur hand
lättjefullt vid källans rand.
Handen räck, kusin af Saba!
Vi ha kämpat, vi ha brunnit,
vi ha middagstimman hunnit,
världens solskensvisdom vunnit,
ungdomsälskade af Saba.

---

## FÅGELFÖRSAMLINGEN.

Alltså än en gång I, alla
mina trogna fåglar, nära
samlat er kring Salomo,
I, som städs jag brukar kalla
för att mina budskap bära
ner till daln, till bygd och bo.

Långt från södern, högt från polen
han I uppsökt samlingsstället
lydande er herres ord.
I den höstligt klara solen
här på gryningsröda fjället
blir min sista vilja spord.

Kunskapsbringare och drömmens
tjänare, I mina kvädens
bud från världens fyra hörn,
öknens gam och helga strömmens
ibis, svarta fikonträdens
näktergal och fjällets örn,

korpen, spejarn, spådomsanden,
ugglan, urtidsvis och bitter,
härfågeln med hafvets röst.

Jaktens falk jag har på handen.
Härskarörn på skuldran sitter,
dufvan tryckt sig mot mitt bröst.

Skilda ären I och skilda
budskap burit. Ingen spelar,
ropar här den andre likt:
skrin och sånger, gälla, milda,
men mitt bröst haft många själar
och sig många stämmor vigt.

Ej jag vet hvem mig var kärast.
Trofast ni förstått att bida
hvar och en sin stund, sin sång.
Allt jag drömde tyngst och skärast,
allt jag kunnat lära, lida
intill denna soluppgång,

allt I förden ut i lifvet,
ropade i väderstrecken,
hjärtats slag i diktens form.
Somligt blott vardt genklang gifvet,
annat oförstådda tecken,
spån förströdda helt i storm.

Men min fröjd var såningsmannens
och min glädje öppna handen.
Hvarje frö ej skänker skörd.
Så min dikt vardt olik grannens.

Lust mig sången var för anden.
Ej jag sjöng för att bli hörd.

Dock allt vissnar. Trött vid sången,
trött vid diktens lif jag blifvit.
Resor sju jag skiftat hud.
Så i afton sista gången
er jag lystringsordet gifvit,
I, min tankes sändebud!

Lefven väl, I mina bästa
vänner från min ungdoms tider,
I som aldrig svikit än.
Ej jag mer vill spelet fresta.
Mot fullkomningen det lider
och den djupa skymningen.

Mot dess tunga brus för spröda
ljuda alla sånger, tomma
mot dess svarta hemlighet.
Lågor, lampor sluta glöda,
lifvets bilder sluta blomma,
endast tystnad tanken vet.

Natten mänskans hjärta byter.
Ej jag mer vill sjunga, sia,
lära — jag vill blott till ro!
Själf förtrollningen jag bryter.
Flygen, mina fåglar, fria
ger er alla Salomo.

## DRÖMMEN OM MULLEN OCH VINDARNE.

Höjen mot himlen mig, vindar!
Tungt jag drömmer, men ej mäktar
lyfta bundna ögonlocken.
Salomo från värld, som jäktar,
sträckts i mulln i svepningsrocken.
Mull jag skapats af, och mullen
vill till masken och till jorden.
Lefvande i griftekullen
tycks mig jag är graflagd vorden.
Höjen mot himlen mig, vindar!

Lyften ur dunklet mitt hufvud!
Handen domnade, som öste
i de bottenlösa sållen.
Banden sig från lifvet löste.
Marken vek från mantelfållen.
Alla anleten, mitt hjärta
älskat, doldes djupt i dimman.
Allt det brokiga och bjärta
slocknade i skiljotimman.
Lyften ur dunklet mitt hufvud!

Bär till ditt land mig, östan!
Solens, morgonens, min egen
bygd, ur hvilkens gula töcken
släktet stigit med sin sägen,
ljuf af Eden, het af öken.
Där i dunkla blickar brinna
skaparkvalet, skaparglöden,
och med nattens visdom rinna
djupa brunnars mörka flöden.
Bär till ditt land mig, östan!

Bär till ditt land mig, västan!
Längtans med det gröna suset
och sin synrand ständigt skiftad,
men med hamn i slutna huset,
hemmets frid vid härden stiftad.
Högt om segerfanor tala
stämmors ord och viljors vimmel,
och af framtid stråla svala
blåa ögon, haf och himmel.
Bär till ditt land mig, västan!

Visen mig än en gång världen!
Än en gång vill hjärtat höra
sångers sång och sagors saga
och farväl med syn och öra
tacksamt af all världen taga:
blomman, frukten, kvinnokroppen

och de stora, stilla träden,
speglingen i vattendroppen,
axets tyngd i mogna säden.
Visen mig än en gång världen!

Låten mig än en gång lefva!
ändlöst genom ljuset följa
hafvets gator, markens vägar,
vara sältans skum på bölja,
frö, som gror i tysta tegar,
blomma liksom sommarängen,
stå i glöd för lifvets gnista,
som den alltför spända strängen
sist i afskedskyssen brista.
Låten mig än en gång lefva!

Bädden sen Salomo åter
ner i djupa griftekullen.
Öfver drifter, drömmar, minnen
strön den tunga svarta mullen.
Sofva skola trötta sinnen.
Jord på händerna, som vridit
sig i lust och kval, men frid ej funnit.
Jord på ögonen, som svidit.
Jord på hjärtat, som förbrunnit.
Höljen i jorden mig, vindar.

## SALOMOS MIDDAGSHYMN.

Solskensdvala öfver dalen,
himmelsblånad utan moln.
Middagsglans i kungasalen,
rosenrågad högtidsskåln.
Sol, nu blir min själ din like,
dränkt i samma djupa ro,
mognadt, strålfylldt sommarrike
visdomen hos Salomo.

Kval är själfvet, pina jaget,
liknar ljuset i din hand,
från sin ljusvärlds källa taget,
fladdrar städs i ängslad brand.
Lifvet är det stora bålet,
endast vilsna gnistor vi,
irrande tills vi nå målet
och i elden aska bli.

Om du dödar blott ditt eget
blir ditt byte tusenfaldt,
lätt blir sinnet, fritt blir steget:
den sig offrar, vinner allt.

Herre blir då öfver världen
fången, snärjd i jagets band.
Tanken, frigjord, dristar färden
hän mot aldrig nådda land.

Hela underbara alltet
blir då först din egendom.
Lust blir malörten och saltet,
lust bli dagg och honungsblom.
Lätt som fjäriln vakna, somna
skall du, sen ditt själf du glömt,
och ditt hjärta skall välkomna
dag och mörker lika ömt.

När ditt jag du helt förgätit,
all din plåga släckt du har.
Då ambrosian du ätit,
som en guds din blick blir klar.
Intet önska, intet hoppas,
— självfvet är blott kval och kif —
och din själ skall gro och knoppas
med det helas stora lif.

* * *

Solskensslummer öfver världen!
Himmeln är ett haf af ljus.
Jorden brinner lugnt som härden
i ditt eget hem och hus.

Åtrån blundar liksom dufvan
ljuft i kärleksrusad ro.
Mognat har som mogna drufvan
visdomen hos Salomo.

Mina dagars minnen klinga
som en hymn ur helig lund.
Afskedsklockan hör jag ringa.
Kommen är min offerstund.
Som en färdigspunnen väfnad
skall jag lägga bort mitt själf.
Ty sitt mål har nått min lefnad
likt i hafvet mynnad älf.

Så jag från mitt finger drager
minnets höga kungaring,
jaspis, som i blixtblå dager
skenet gömt från svunna ting:
årens sagor, sinnets irring,
hjärtats längtansfyllda slag,
all förhoppning och förvirring
bildande mitt gamla jag,

drottning Sabas kärlekslära,
synerna om Sulamith,
visdomsrykte, skaldeära
jag i djupa slottsjöns midt
kastar med min ring. Den fårar
böljans yta en minut.

Ingen sedan ringen spårar.
Vågen glättar spegeln ut.

Jag har jublat, jag har lidit,
genom eld och vatten gått.
Blods och tankes strider stridit,
ax och agn i byte fått.
Salomo nu slutar segla,
når ur storm sin fridsdröms ö.
Nu vill tingen blott jag spegla
djupt som du, min djupa sjö.

Moln, som hasta, blad, som susa,
vilda vingslags himmelsflykt,
timmarna, som tunga brusa,
spegla vill jag, djupt och tryggt.
Endast spegla! Endast bjärta
bilders bländverk varde allt.
Intet störa skall mitt hjärta,
stilla, strålande och kallt.

# INNEHÅLL.



## Frestelsen.



## Salomos ensamhet.

# OSCAR LEVERTINS
# Samlade Skrifter.

I. *Legender och visor.*
*Nya dikter.*
*Legender och visor* samt *Nya dikter* inb. i ett band.

II. *Dikter.* 3:e samlingen.
*Sista dikter.*
*Kung Salomo och Morolf.*
*Dikter,* 3:e saml., *Sista dikter* samt *Kung Salomo och Morolf* inb. i ett band.

III. *Ungdomsnoveller.*

IV. *Lifvets fiender.*
*Magistrarne i Österås.*
*Lifvets fiender* samt *Magistrarne i Österås* inb. i ett band.

V. *Rococonoveller.*

VI. *Sista noveller.*

VII. *Från Gustaf III:s dagar.*

VIII. *Diktare och drömmare.*

IX. *Svenska gestalter.*

X. *Essayer* I.

XI. *Essayer* II.

XII. *Carl von Linné.*
*Johan Wellander.*
*Carl von Linné* samt *Johan Wellander* inb. i ett band.

XIII. *Svensk litteratur* I.

XIV. *Svensk litteratur* II.

XV. *Nordisk litteratur.*

XVI. *Utländsk litteratur.*

XVII. *Teater och drama under Gustaf III.*

XVIII. *Gustaf III som dramatisk författare.*

XIX. *Svensk konst och svensk natur.*

XX. *Niclas Lafrensen d. y.*

XXI. *Utländsk konst.*

XXII. *Studier öfver Jacques Callot.*

XXIII. *Resebref.*

XXIV. *För och mot.*

---

**Fransk litteraturhistoria** av *Oscar Levertin.* 3 delar.

---

**Oscar Levertin.** En minnesteckning av *Werner Söderhjelm.* I. Levnad. II. Författarskap.